

Základná škola Pavla Horova Michalovce

ŠKOLSKÝ ROK: 2016/2017

4. ROČNÍK

NÁBOŽENSKÁ

VÝCHOVA rím.-kat.

Vypracoval: Mgr. Iveta Vasiľová

Obsah

Charakteristika predmetu.....	2
Ciele učebného predmetu.....	2
Kľúčové kompetencie.....	3
Obsahový štandard.....	5
Výkonový štandard.....	6
Pedagogické stratégie.....	7
Učebné zdroje.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Hodnotenie.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tematický plán.....	9

Učebné osnovy vypracované na základe Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 1, schváleného 19.6.2008.

Charakteristika predmetu.

CESTA NÁDEJE

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo / náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Viera prináša do života nádej (4. ročník ZŠ). Štvrták začína pravidelne pristupovať k sviatosti zmierenia s Bohom, ktorá mu prináša do života novú nádej. Kto žije s nádejou, otvára sa životu – je schopný viesť dialóg s človekom i s Bohom. Dialóg skvalitňuje jeho život

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehlbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločenstva. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami, ale aj spoločenstvom. Potreba spoločenstva je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločenstva s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Ročníkový symbol: LOĎ

Ciele učebného predmetu.

Ročníkový cieľ: Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život.

Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

Poznávanie nádeje.

Spoznávať nádej pochádzajúcu od Boha. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život.

Formovať čnosť nádeje prostredníctvom sviatosti, modlitby a účasti na liturgickom slávení.

Kľúčové kompetencie

CESTA NÁDEJE

komunikačné kompetencie:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje jedinečnosť človeka

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- je schopný oceniť hodnotu kamarátstva

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje duchovný rozmer človeka

BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI

komunikačné kompetencie:

Žiak

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- rozumie reči podobenstiev
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu učenia sa

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje krásu biblického posolstva pre svet

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu biblických vzorov

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje biblický rozmer nádeje

NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ

komunikačné kompetencie:

Žiak

- konfrontuje sa s osobnou skúsenosťou strachu, dôvery a nádeje
- rozumie empatickej komunikácii

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo úcty k trpiacemu a umierajúcemu človeku
- uvedomuje si zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje presahujúcej smrť

SVEDECTVO NÁDEJE**komunikačné kompetencie:**

Žiak

- rozumie asertívnej komunikácii medzi jednotlivcami a kresťanskými spoločenstvami
- rozumie potrebe ekumenického dialógu
- osvojuje si vhodnú argumentáciu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- hľadá spôsoby riešenia problému

kultúrne kompetencie:

Žiak

- váži si krásu kresťanských stavieb chrámov
- učí sa tolerancii

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj

PRAMEŇ NÁDEJE**komunikačné kompetencie:**

Žiak

- je schopný sa stíšiť

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

buduje vzťah dôvery

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja duchovné hodnoty
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou

Obsahový štandard

CESTA NÁDEJE

Cesta k sebe – som jedinečný

Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo)

Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....)

Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)

BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI

Biblia kniha kníh

Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho

Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária)

Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve)

Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)

NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ

Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje

Bože, kde si? (Jób)

Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára)

Ježiš – silnejší ako smrť

Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí

SVEDECTVO NÁDEJE

rôzne veže v jednom meste

kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne)

miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví

PRAMEŇ NÁDEJE

Modlitba – život v Božej prítomnosti

Bože, si pri mne (Žalm 139)

Boh – stred kresťanského spoločenstva

Prierezová téma	Realizovaná v tematickom celku
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	1. CESTA NÁDEJE 2. BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI 3. NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ 5. PRAMEŇ NÁDEJE
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	1. CESTA NÁDEJE
MEDIÁLNA VÝCHOVA	1. CESTA NÁDEJE
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	4. SVEDECTVO NÁDEJE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA	3. NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	2. BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI 4. SVEDECTVO NÁDEJE

Výkonový štandard

CESTA NÁDEJE

- vysvetliť čím je človek jedinečný
- reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche
- nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode
- vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje
- objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu
- objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života
- vnímať potrebu sebariadenia
- akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom
- formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.

BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI

- vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie
- reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona
- jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje
- interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa
- identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv
- na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel
- vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.
- formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv
- vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu
- interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.

NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ

- reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie
- vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života
- vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí
- reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára
- objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť
- objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť
- objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť
- z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť
- rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu
- je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii

SVEDECTVO NÁDEJE

- prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou
- vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví
- vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnuť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť)
- osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií

PRAMEŇ NÁDEJE

- jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka
- na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery
- vnímať potrebu stíšenia
- cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe

Pedagogické stratégie

Motivačné rozprávanie, motivačný problém, práca s textom, práca s obrazom, heuristická a problémová metóda, simulácia životných situácií.

Učebné zdroje

Cesta nádeje, metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 4.roč.ZŠ. 1.vydanie. Sp.Nová Ves: Katolícke pedag. a katech.centrum, n.o.

Sväté písmo Starého a Nového zákona. 1996.Trnava: SSV

BACIGÁL, Patrik, ŠTIBRANÁ, Ivana, 2015. Poznávanie nádeje, učebnica katolíckeho náboženstva pre 4. roč. ZŠ. Trnava: SSV.

Hodnotenie

Predmet náboženská výchova sa na základe rozhodnutia pedag. rady školy hodnotí slovne, a to: absolvoval(a)/neabsolvoval(a).

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami budeme postupovať v zmysle odporúčaných záverov psychologického vyšetrenia.

Tematický plán učiteľa

Predmet: Náboženská výchova

Ročník: 4. ročník

Časová dotácia: 33 hodín/ročne (1 hodina týždenne, bez rozšírenia obsahu, bez navýšenia časovej dotácie)

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. CESTA NÁDEJE 6. hod	Názvy podtém: September 1. Úvodná hodina 2. Mať nádej 3. Som jedinečný 4. Cesta k druhým Október 5. Noe dôveruje Bohu 6. Obrazy Božej blízkosti	Obsahový štandard: Cesta k sebe – som jedinečný Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo) Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....)) Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)	Žiak vie <ul style="list-style-type: none">▪ vysvetliť čím je človek jedinečný▪ reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche▪ nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode▪ vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje▪ objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu▪ objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života▪ vnímať potrebu sebariadenia▪ akceptovať vzájomnú

			<p>spätosť s celým stvorenstvom formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.</p>
<p>2. BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI 11. hod</p>	<p>Názvy podtém:</p> <p>Október</p> <p>7. Biblia – kniha nádeje</p> <p>8. Prvý zákon a Nový zákon</p> <p>November</p> <p>9. Zem Biblie</p> <p>10. Dobytie zasľúbenej zeme</p> <p>11. Gedeon</p> <p>December</p> <p>12. Pán Boh utešuje</p> <p>13. Očakávanie Mesiáša</p> <p>14. Príchod Mesiáša</p>	<p>Obsahový štandard:</p> <p>Biblia kniha kníh</p> <p>Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho</p> <p>Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária)</p> <p>Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve)</p> <p>Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)</p>	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie reprodukovať biblický príbeh o povolaní Gedeona jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako

	<p>Január</p> <p>15. Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo</p> <p>16. Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo</p> <p>17. Opakovanie</p>		<p>základný predpoklad pre zmysel</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. • formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv • vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu • interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.
<p>3. NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ 6. hod.</p>	<p>Názvy podtém:</p> <p>Február</p> <p>18. Najväčšie obmedzenie človeka</p> <p>19. Bože, kde si? (Jób)</p> <p>20. Ježiš – silnejší ako smrť</p> <p>Apríl</p> <p>21. Vzkriesenie Lazára</p> <p>22. Veľkonočné obdobie</p> <p>23. Sviatosť pomazania chorých</p>	<p>Obsahový štandard:</p> <p>Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje</p> <p>Bože, kde si? (Jób)</p> <p>Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára)</p> <p>Ježiš – silnejší ako smrť</p> <p>Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí</p>	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie • vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života • vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí • reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára • objaviť súvislosť medzi

			<p>Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť</p> <ul style="list-style-type: none">• objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť• objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť• z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť• rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu• je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii
--	--	--	--

<p>4. SVEDECTVO NÁDEJE 6. hod.</p>	<p>Názvy podtém:</p> <p>Máj</p> <p>24. Veže v našom meste</p> <p>25. Rôzne veže – rôzne vierovyznania</p> <p>26. Kostolné veže – symboly nádeje</p> <p>27. Kresťan – nositeľ Krista</p> <p>Jún</p> <p>28. Kresťania - nádej pre svet</p> <p>29. Svedkovia nádeje</p>	<p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rôzne veže v jednom meste • kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne) • miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví 	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou • vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví • vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť) • osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií
<p>5. PRAMEŇ NÁDEJE 4. hod</p>	<p>Názvy podtém:</p> <p>Jún</p> <p>30. Modlitba – prameň nádeje</p> <p>31. Cirkev – prameň nádeje</p> <p>32. Modlitba svätého ruženca</p>	<p>Obsahové štandardy:</p> <p>Modlitba – život v Božej prítomnosti</p> <p>Bože, si pri mne (Žalm 139)</p> <p>Boh – stred kresťanského spoločenstva</p>	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka • na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery • vnímať potrebu stíšenia • cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom

ZŠ P. HOROVA
MICHALOVCE

	33. Opakovanie		v modlitbe
--	----------------	--	------------